

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.7.30.
COM(2024) 343 final

2024/0202 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás által létrehozott vegyes bizottságban az említett megállapodáshoz csatolt, a származási szabályokról szóló 4. jegyzőkönyvnek a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény és az átmeneti származási szabályok közötti átjárhatóság tekintetében történő módosításával kapcsolatban képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió által az EGT-megállapodás által létrehozott vegyes bizottságban az EGT-megállapodás 4. jegyzőkönyvének módosításáról szóló határozat tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás (a továbbiakban: az EGT-megállapodás)

Az EGT-megállapodás¹ célja, hogy előmozdítsa a szerződő felek közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok egyenlő versenyfeltételek melletti folyamatos és kiegyensúlyozott erősödését és az azonos szabályok betartását, egy homogén Európai Gazdasági Térség létrehozása érdekében. A megállapodás 1994. január 1-jén lépett hatályba.

2.2. A vegyes bizottság

Az EGT-megállapodás 92. cikkében foglalt rendelkezéseknek megfelelően létrehozott vegyes bizottság határozatot hozhat a 4. jegyzőkönyv származási szabályokról szóló rendelkezéseinek módosításáról. A vegyes bizottság az EGT részes feleinek képviselőiből áll. A Vegyes Bizottság a határozatait és az ajánlásait egyrészt az Európai Unió, másrészt a maguk tekintetében egy álláspontot képviselő EFTA-államok közös megegyezésével dolgozza ki.

2.3. A vegyes bizottság tervezett jogi aktusa

Következő ülésén vagy levélváltás útján a vegyes bizottság határozatot tervez elfogadni 4. jegyzőkönyv származási szabályokról szóló rendelkezéseinek módosításáról (a továbbiakban: a tervezett jogi aktus).

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Az átmeneti származási szabályokról 2020. február 5-én Brüsszelben tartott első szakmai egyeztetésen a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény (a továbbiakban: az egyezmény)² szerződő feleinek többsége megállapodott abban, hogy az egyezmény felülvizsgált szabályait (a továbbiakban: átmeneti származási szabályok³) az egyezmény szabályaival párhuzamosan, az egyezmény felülvizsgált szabályainak elfogadásáig kétoldalú alapon alkalmazott átmeneti jelleggel végrehajtják.

2021. szeptember 1-je óta az egyezmény szerződő felei között a származási szabályokról szóló kétoldalú jegyzőkönyvek hálózata már hatályba lépett; emiatt az átmeneti szabályok alkalmazandóvá váltak, többek között az EGT-megállapodás keretében is.

Az átmeneti származási szabályok célja enyhébb szabályok bevezetése az áruk preferenciális származó státusa elismerésének megkönnyítése érdekében. Mivel az átmeneti származási szabályok általában enyhébbek, mint az egyezményben foglaltak, az utóbbinak megfelelő áruk az átmeneti származási szabályok értelmében is származónak minősülhetnek, kivéve a

¹ HL L 1., 1994.1.3., 3. o.

² HL L 54., 2013.2.26., 4. o.

³ HL L 246., 2022.9.22., 133. o.

harmonizált rendszer 2., 4–15. és 16. árucsoportjába (a feldolgozott halászati termékek kivételével), valamint 17–24. árucsoportjába besorolt mezőgazdasági termékeket, amely termékek tekintetében az átmeneti származási szabályok eltérnek az egyezményben foglalt szabályoktól, vagy azoknál szigorúbbak.

Az átmeneti származási szabályok az egyezmény származási szabályaival párhuzamosan alkalmazandók, miáltal két különböző kumulációs zóna jön létre.

Az átmeneti szabályok előírják a származási szabályokat tartalmazó két szabályrendszer közötti átjárhatóságot azáltal, hogy lehetővé teszik a származási igazolásnak az egyezmény szabályai szerint kiállított igazolás alapján visszamenőlegesen történő kiállítását, azzal a feltétellel, hogy az érintett termékek megfelelnek mindkét szabályrendszer követelményeinek.

Az átmeneti szabályoknak a származási szabályokat tartalmazó két szabályrendszer közötti átjárhatóságra vonatkozó jelenlegi előírásai (a jegyzőkönyv származási szabályokról szóló A. függeléke 21. cikke (1) bekezdésének d) pontja) olyan helyzetet teremtettek, amely a nehézkessé váló vámeljárással révén gátolja, hogy a gazdasági szereplők teljes mértékben kiaknázhassák az átmeneti szabályoknak az egyezménnyel párhuzamosan történő alkalmazásából származó előnyöket.

A Felek megállapodtak az átmeneti szabályok előzetes alkalmazásáról annak érdekében, hogy a kereskedelmi forgalmat és a vámügyi gyakorlatokat hozzáigazítsák az egyezmény módosításának (amelyen az átmeneti szabályok alapulnak) közelgő hatálybalépéséhez. Ezért az egyezmény módosításának hatálybalépéséig helyénvaló elősegíteni a rendszerek közötti átjárhatóság alkalmazását az átmeneti szabályok alkalmazásának hátralévő időtartamára.

A 4. jegyzőkönyv A. függelékének 8. cikkét ezért módosítani kell oly módon, hogy az elősegítse az egyezmény és az átmeneti származási szabályok közötti átjárhatóság alkalmazását.

A vegyes bizottságban az Európai Unió által képviselendő álláspontot a Tanácsnak kell meghatároznia.

A javasolt módosítás technikai jellegű, a Felek között jelenleg alkalmazandó átmeneti származási szabályokhoz kapcsolódik, és nem érinti a származási szabályokról szóló jegyzőkönyv tartalmát. Ezért nincs szükség hatásvizsgálatra.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Alapelvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”.

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak

kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”⁴.

4.1.2. *A jelen esetre történő alkalmazás*

A vegyes bizottságot egy megállapodás, nevezetesen az EGT-megállapodás hozta létre.

A vegyes bizottság által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus.

Az EGT-megállapodás 103. cikkének (1) bekezdésével összhangban a tervezett jogi aktus a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja az EGT-megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. **Anyagi jogalap**

4.2.1. *Alapelvek*

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegüként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. *A jelen esetre történő alkalmazás*

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közös kereskedelempolitikával kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése.

4.3. **Következtetés**

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben annak 218. cikkének (9) bekezdésével.

5. **KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK**

Az egyezmény és az átmeneti származási szabályok közötti átjárhatósággal kapcsolatos egyszerűsítés nem gyakorol mérhető hatást az uniós költségvetésre, mivel hatálya elsősorban a kereskedelem megkönnyítésére és a vámhatóságok modern gyakorlatainak megszilárdítására terjed ki. Az egyszerűsítés azokra a területekre irányul, amelyek a hatóságok hatáskörében maradnak, és nem idéz elő lényegi változást azokban a szabályokban, amelyek alapján az áruk preferenciális származó státust szereznek, emellett megkönnyíti az átjárhatóságra irányadó meglévő elv alkalmazását.

⁴ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

6. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

Mivel a vegyes bizottság jogi aktusa módosítani fogja a megállapodás 4. jegyzőkönyvét, elfogadását követően helyénvaló kihirdetni azt az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás által létrehozott vegyes bizottságban az említett megállapodáshoz csatolt, a származási szabályokról szóló 4. jegyzőkönyvnek a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény és az átmeneti származási szabályok közötti átjárhatóság tekintetében történő módosításával kapcsolatban képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az EGT-megállapodást (a továbbiakban: a megállapodás) az Unió a 94/1/EK, ESZAK tanácsi és bizottsági határozat¹ révén megkötötte, és a megállapodás 1994. január 1-jén hatályba lépett.
- (2) A megállapodás tartalmazza a származási szabályokról szóló 4. jegyzőkönyvet. A megállapodás 98. cikke értelmében az említett megállapodás 92. cikke által létrehozott vegyes bizottság (a továbbiakban: vegyes bizottság) határozhat az említett jegyzőkönyv rendelkezéseinek módosításáról.
- (3) A vegyes bizottság a következő ülésén határozatot tervez elfogadni a megállapodás 4. jegyzőkönyvének módosításáról.
- (4) Helyénvaló meghatározni az Unió által a vegyes bizottságban képviselendő álláspontot, mivel a vegyes bizottság határozata kötelező lesz az Unióra nézve.
- (5) Az átmeneti származási szabályokról 2020. február 5-én Brüsszelben tartott első szakmai egyeztetésen a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény² (a továbbiakban: az egyezmény) szerződő feleinek többsége megállapodott abban, hogy az egyezmény felülvizsgált szabályait³ (a továbbiakban: átmeneti származási szabályok⁴) az egyezmény szabályaival párhuzamosan, az egyezmény felülvizsgált szabályainak elfogadásáig kétoldalú alapon alkalmazott átmeneti jelleggel végrehajtják.

¹ A Tanács és a Bizottság 94/1/EK, ESZAK határozata (1993. december 13.) az Európai Közösségek, azok tagállamai, valamint az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság, az Izlandi Köztársaság, a Liechtensteini Hercegség, a Norvég Királyság, a Svéd Királyság és a Svájci Államszövetség között az Európai Gazdasági Térségről létrejött megállapodás megkötéséről (HL L 1., 1994.1.3., 1. o.).

² HL L 54., 2013.2.26., 4. o.

³ A Tanács (EU) 2019/2198 határozata (2019. november 25.) a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény módosítása tekintetében az egyezménnyel létrehozott vegyes bizottságban az Európai Unió nevében képviselendő álláspontokról (HL L 339., 2019.12.30., 1. o.)

⁴ HL L 246., 2022.9.22., 133. o.

- (6) Az átmeneti származási szabályok alkalmazása biztosítja a kereskedelmi forgalom és a vámügyi gyakorlatok kiigazítását az egyezmény felülvizsgált szabályainak (amelyeken az átmeneti származási szabályok is alapulnak) 2025. január 1-jei hatálybalépéséig.
- (7) 2021. szeptember 1-je óta az egyezmény szerződő felei között hatályba lépett a származási szabályokról szóló kétoldalú jegyzőkönyvek hálózata⁵; emiatt az átmeneti szabályok alkalmazandóvá váltak⁶.
- (8) Az átmeneti származási szabályok célja enyhébb szabályok bevezetése az áruk preferenciális származó státusa elismerésének megkönnyítése érdekében. Mivel az átmeneti származási szabályok általában enyhébbek, mint az egyezményben foglaltak, az egyezmény származási szabályainak megfelelő áruk az átmeneti származási szabályok értelmében is származónak minősülhetnek, kivéve a harmonizált rendszer 2., 4–15., 16. (a feldolgozott halászati termékek kivételével) és 17–24. árucsoportjába besorolt egyes mezőgazdasági termékeket. Az átmeneti származási szabályok az egyezmény származási szabályaival párhuzamosan alkalmazandók, miáltal két különböző kumulációs zóna jön létre. Ezért az egyezmény, valamint a megállapodás 4. jegyzőkönyve A. függeléke 21. cikke (1) bekezdésének d) pontjában előírt átmeneti származási szabályok közötti átjárhatóság alkalmazásának elősegítése érdekében a megállapodás 4. jegyzőkönyve A. függelékének 8. cikkét módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Unió által az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás által létrehozott vegyes bizottságban az említett megállapodás 4. jegyzőkönyvének módosításával kapcsolatban képviselendő álláspont a vegyes bizottság e határozathoz csatolt határozattervezetén alapul.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

⁵ EU, Izland, Svájc (ideértve Liechtensteint is), Norvégia, Feröer szigetek, Izrael, Jordánia, Palesztina (ez a megnevezés nem értelmezhető a palesztin állam elismeréseként, és nem érinti az egyes tagállamok e kérdéssel kapcsolatos álláspontját), Albánia, Bosznia-Hercegovina, Koszovó (ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244/1999 ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével), Észak-Macedónia, Szerbia, Montenegró, Grúzia, a Moldovai Köztársaság és Ukrajna.

⁶ HL C, C/2024/1637, 2024.2.20.